

31.3.2010

VM030:00/2010
08.04.2010

Valtiovarainministeriö
PL 28
00023 Valtioneuvosto

Viite: Lausuntopyyntöne 19.2.2010, VM030:00/2010

Asia: Luonnos hallituksen esitykseksi Eduskunnalle laiksi luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamiseksi

Valtiovarainministeriö on viitekohdassa mainitulla lausuntopyynnöllään varannut sosiaali- ja terveysministeriölle mahdollisuuden lausua asiakohdassa tarkoitettua luonnoksesta hallituksen esitykseksi Eduskunnalle.

Luottolaitoslain ehdotetun 174 p §:n 1 momentin mukaan ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikkeen olisi julkaistava sen luottolaitoksen tilinpäätös, konsernitilinpäätös, toimintakertomus ja konsernia koskeva toimintakertomus, johon se kuuluu, samoin kuin näitä asiakirjoja koskevat tilintarkastajien lausunnot. Nämä on julkaistava suomen tai ruotsin kielellä. Sosiaali- ja terveysministeriön käsityksen mukaan vaatimus koskee niin ETA-luottolaitoksen kuin kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikettä.

Toimintakertomus ei kaikissa ETA-valtioissa ole tilintarkastuksen kohteena kuten Suomessa. Tilintarkastajien on direktiivin 78/660/ETY 51 artiklan mukaan otettava kantaa siihen ovatko toimintakertomus ja saman tilikauden tilinpäätös keskenään yhdenmukaiset. Kolmannen maan luottolaitosten osalta, joihin tilinpäätösdirektiivejä ei sovelleta, on epävarmaa edellytetäänkö toimintakertomusta lainkaan.

Kirjanpitovelvollisuus määräytyy lähtökohtaisesti Kirjanpitolain 1 luvun 1 §:n perusteella. Suomessa kirjanpitovelvollinen on velvoitettu laatimaan tilinpäätös ja toimintakertomus siten kuin mainitun lain 3 luvussa säädetään. Tämä yleinen vaatimus on ristiriidassa direktiivin 89/117/EEC 2 artiklan 3 kohdan kanssa, jonka mukaan EY-luottolaitosten sivuliikkeitä ei saa velvoittaa laatimaan tilinpäätöksiä. Koska ilmeisesti kyse on yleisen tilinpäätöksen (ja toimintakertomuksen) laatimisvelvollisuuden sivuuttamisesta, 174 p §:n säännöksellä velvoitettaisiin ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikettä julkaisemaan Suomessa suomeksi tai ruotsiksi tietoja koko luottolaitoksen harjoittamasta toiminnasta. Tämä on ymmärrettävää koska sivuliike toimii viime kädessä sen luottolaitoksen lukuun johon se kuuluu. Ilmeisesti kirjanpitolain ja/tai luottolaitoslain tarkennus olisi tarpeen edellä kuvatun tilanteen selventämiseksi – siis niiltä osin kun ei tilinpäätöksen laatimisvelvollisuutta seuraa verolainsäädännöstä.

Verotettavan Suomesta saatavan tulon vahvistamisen osalta tilinpäätöksen laatiminen jossain muodossa sivukonttorin liiketoiminnasta lienee joka tapauksessa tarpeen.

Sosiaali- ja terveysministeriön käsityksen mukaan mainitun direktiivin 3 artiklan 3 kohdan soveltamisesta seuraa, että kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikettä voidaan velvoittaa laatimaan tilinpäätös ja toimintakertomus suomalaisen käytännön mukaisesti. Tämä olisi turvaavampi oletus säännös kuin esitetty ratkaisu, jossa Euroopan yhteisön direktiivejä noudattavat EY-luottolaitokset ja kolmannen maan luottolaitokset olisivat vain kotivaltion sääntelyn mukaan velvoitettuja julkaisemaan tietoja, kun kolmansien maiden luottolaitosten tilinpäätössäännösten harmonisoinnin ta-
sosta ei ole takeita.

Epäselväksi jää myös tilintarkastusvelvollisuuden määräytyminen, kun tilintarkastuslain 459/2007 1 §:n 3 momentin mukaan lakia ei sovelleta ulkomaisen luotto- tai rahoituslaitoksen sivukonttorin tilintarkastukseen. Jos asiantilasta seuraa, että tilintarkastajan kelpoisuusvaatimukset määräytyisivät luottolaitoksen kotivaltion säännösten mukaisesti, vaikka kohteena olisi Suomessa harjoitettu toiminta, tämä olisi syytä tuoda esille perusteluissa.

Edellä esitetyistä syistä sosiaali- ja terveysministeriön käsityksen mukaan olisi syytä vielä harkita säännösten sisältöä suhteellisuusperiaatteen kannalta.

Ministeriön alustavan näkemyksen mukaan olisi riittävää, että ETA-valtiossa kotipaikkaan pitävän luottolaitoksen sivuliikkeen olisi pyynnöstä annettava vastaavat tiedot yrityksestä johon se kuuluu kuin mitä kyseisestä luottolaitoksesta edellytetään julkistettavan sen kotivaltiossa. Toimintakertomusta ei tulisi edellyttää julkaistavaksi Suomessa, jollei kotivaltiolainsäädäntö edellytä toimintakertomuksen laatimista. Edelleen sosiaali- ja terveysministeriö kehottaa valtiovarainministeriötä harkitsemaan, onko tilintarkastuskertomuksen julkistaminen suomen tai ruotsin kielellä tarpeen. Kolmansien maiden luottolaitosten sivuliikkeiden osalta ei tilinpäätöksen laatimisvelvollisuudesta tulisi säätää helpotuksia muutoin kuin mahdollisesti Finanssivalvonnan oikeudella myöntää lupa olla laatimatta tilinpäätös, jos kolmannen maan luottolaitoksen kotivaltion säännökset vastaavat direktiivin 86/635/EEC säännöksiä.

Sosiaali- ja terveysministeriö ehdottaa, että asiakirjojen julkistaminen luottolaitoksesta, johon sivuliike kuuluu, voisi Finanssivalvonnan luvalla tapahtua muulla rahoitusmarkkinoilla yleisesti käytetyllä kielellä.

Sosiaali- ja terveysministeriöllä ei ole asiassa muuta lausuttavaa.

Osastopäällikön sijainen,
johtaja

Vakuutusylitarkastaja

Antero Kiviniemi

Tom Strandström